

Лекція 1. Поняття планування

Планування, будучи нормою будь-якої підприємницької діяльності, необхідні для передбачення майбутньої ситуації і для ефективного досягнення мети. Процес планування пов'язаний з аналізом і прийняттям рішень і вимагає часу і розумових зусиль. Час - особливий непоправний вид ресурсів.

Планування має розроблені методики, використовує науковий підхід, з-удосконалюють і застосовує нові методики і поліпшення, тому планування - це наука.

У зв'язку з тим, що фахівці застосовують різні методи, форми, види і елементи планування в залежності від конкретної ситуації, своїх знань, особистих якостей, стилю і підходу, планування - це мистецтво.

Планування як вид діяльності - це процес вироблення дій по досягненню мети.

Планування відповідає на наступні питання:

- Що робити і для кого (товар)?
- Як робити (технологія, програма дій)?
- Коли робити?
- Скільки робити?

Також планування допомагає оцінювати вже вчинені дії (відповідає на питання: що вже було зроблено, які ресурси вже є і т. д.).

Основні цілі процесу планування: 1) оптимізація всіх видів витрат;

2) координація дій колективу; 3) передбачення подій з метою зниження ризику і необґрунтованих втрат; 4) готовність до швидкого реагування на зради-ня навколишнього середовища.

Планування може здійснюватися з різною кордоном охоплення часу - горизонтом планування, який буває:

- довгостроковим - 5-10 років;
- середньостроковими - 2-5 років;
- короткостроковим - до 2 років.

Планування має дотримуватися певних принципів:

1. Безперервність. Необхідно постійно планувати і коригувати плани, так як цілі і ситуація можуть змінюватися.

2. Координація та інтеграція. Координація охоплює взаємодію всіх організаційних одиниць одного рівня, а інтеграція необхідна для узгодженості дій між одиницями різних рівнів.

3 Системність. Підприємство у зовнішньому середовищі повинно враховуватися в комплексі.

4. Науковість. Необхідно застосовувати наукові методи в плануванні.

Етапи планування:

1) визначення місії - основні орієнтири діяльності;

2) прогнозування - оцінка майбутнього стану зовнішніх і внутрішніх факторів;

3) формулювання цілей (бажаних результатів). Мета повинна бути чіткою, ясною, конкретною, вимірної (відповідь на питання «що»). Ідеал - недосяжна мета;

4) програмування - створення планів дій, програм, графіків робіт - планів у часовій послідовності (відповідь на питання «коли», «як»);

5) бюджетування - визначення обсягу робіт і розподіл обсягів ресурсів за видами робіт (відповідь на питання «скільки»);

6) формування політики підприємства - складання загальних правил діяльності на підприємстві;

7) формування процедур дій (бізнес-процесів).